

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Факультет іноземної філології
Кафедра англійської мови

Дипломна робота
магістра

з теми: **“АРГУМЕНТАЦІЯ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ
ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ:
КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ”**

Виконала: магістрантка 2 курсу
Angb1-M17z групи
спеціальності 014 Середня освіта
(Мова і література (англійська))
Саєвич Наталія Василівна

Керівник:
Кришталюк Г. А.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови

Рецензент: Уманець А. В., завідувач
кафедри іноземних мов, кандидат
філологічних наук, доцент, професор
кафедри іноземних мов

Кам'янець-Подільський – 2018 року

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. КОМУНІКАТИВНО-КОГНІТИВНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ АРГУМЕНТАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ	8
1.1 Когнітивно-дискурсивна парадигма вивчення комунікативних утворень	8
1.1.1. Принципи когнітивно-дискурсивної парадигми	9
1.1.2. Когнітивні аспекти дослідження комунікативних утворень ...	10
1.1.3. Дискурсивні аспекти дослідження комунікативних утворень.	12
1.2 Англomовний газетний дискурс як простір реалізації аргументації..	15
1.2.1 Газетний заголовок.....	16
1.2.2 Текст новин	18
1.2.3 Аналітичний текст	21
1.3 Аргументація як внутрішньо дискурсивне утворення	23
1.3.1 Визначення аргументації	24
1.3.2 Підходи до вивчення лінгвістичної аргументації	25
1.3.3 Когнітивне підґрунтя аргументації	26
1.3.3.1 Соціо-когнітивне русло аргументації	27
1.3.3.2 Образ-схеми як механізми аргументації	28
1.3.3.3 Фігура-фон – ментальний механізм аргументації	30
1.3.3.4 Точка зору та аргументація	34
1.4 Методика когнітивно-дискурсивного дослідження аргументації в сучасному британському газетному дискурсі	37
Висновки до розділу.....	39
РОЗДІЛ 2. АРГУМЕНТАТИВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОДІЙ В СУЧАСНОМУ БРИТАНСЬКОМУ ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ	42
2.1 Аргументативна структура події.....	42
2.1.1 Новинні тексти.....	43
2.1.2 Аналітичні тексти	46

2.2. Змістові складники аргументації в газетному дискурсі	50
2.2.1 Перцептивний	51
2.2.2 Силовий	54
2.2.3 Емоційно-оцінний	61
2.3. Дискурсивні функції аргументації	63
2.3.1 Репрезентативна	64
2.3.2 Композиційна.....	67
2.3.3 Маніпулятивна	73
2.3.4 Перспективна	75
Висновки до розділу	79
ВИСНОВКИ	83
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	88
Додаток А. Невербальна діяч-орієнтована аргументація	98
Додаток Б. Невербальна фон-орієнтована аргументація.....	99

ВСТУП

У сучасній науковій літературі переважає міждисциплінарний підхід до аргументації як до вербальної, соціальної та раціональної діяльності [6; 39, с. 111]. Одночасно наголошується на взаємодії когніції, дискурсу та суспільства у вивченні аргументації [83]. У цьому руслі аргументація розглядається як частина більш загальної моделі комунікації [72, с. 232]. Аргументативний дискурс розглядаємо як внутрішній дискурс стосовно газетного дискурсу, який виступає зовнішнім середовищем.

Газетний дискурс є сприятливим середовищем дослідження аргументації та її ролі в репрезентації подій, які вперше отримують своє осмислення саме в цьому типі дискурсу [28, с. 6]. Газетний дискурс – це складна комунікативно-когнітивна подія [71, с. 158], представлена сукупністю текстів, які конструюють і реконструюють дійсність, з якою взаємодіють учасники спілкування [101, с. 3].

Розвиток дискурсу взагалі під впливом глобальних і локальних факторів робить аргументацію обов'язковим процесом осмислення подій та сприйняття дискурсу взагалі, що пояснює **актуальність** виконаного дослідження. Актуальність зростає через зацікавлення науковців міждисциплінарним вивченням аргументації на перетині лінгвістики, дискурсології та когнітології.

Об'єктом дослідження є новинні та аналітичні газетні тексти з аргументативною структурою.

Предметом дослідження є когнітивно-дискурсивна аргументативна репрезентація подій в сучасному британському газетному дискурсі.

Новизна дослідження полягає у поглибленні визначення терміну “аргументація”, уточненні образ-схемних ментально обумовлених складників аргументації британському газетному дискурсі; у деталізації дискурсивних функцій аргументації, визначальних для репрезентації подій.

Мета дослідження полягає у встановленні когнітивно-дискурсивних механізмів і функцій аргументації в сучасному британському газетному дискурсі з урахуванням призначення останнього інформувати про події та аналізувати їх. Поставлена мета досягається шляхом вирішення таких **завдань**:

- проаналізувати існуючі визначення «аргументації» та поглибити тлумачення терміна;
- розглянути підходи до вивчення аргументації в інтердисциплінарному руслі;
- розкрити дискурсивні та когнітивні аспекти дослідження;
- пояснити когнітивні механізми, залучені до дослідження аргументації;
- дослідити структуру аргументації в текстах новин і аналітичних статей;
- встановити змістові, ментально обумовлені, складники аргументації в сучасному британському газетному дискурсі;
- визначити та дослідити реалізацію дискурсивних функцій аргументації в британському газетному дискурсі.

Матеріалом дослідження слугували по 50 текстів новин і аналітичних статей, вибраних з електронних британських газет: *The Telegraph* і *The Guardian* за 2015-2018 роки.

Теоретичне значення роботи полягає у поглибленні термінів “аргументація” та “когнітивно-дискурсивна парадигма”, виявленні особливостей жанрової реалізації аргументації; застосуванні методики когнітивно-дискурсивного аналізу до встановлення аргументативної репрезентації подій в британському газетному дискурсі. Досвід аналізу й отримані результати можуть стати основою для когнітивно-дискурсивних досліджень близьких і споріднених явищ в інших германських мовах.

Практичне значення роботи полягає у можливості використання її результатів у викладанні англійської мови в школі та на заняттях з практики усного та писемного англійського мовлення, практичної граматики, лексикології та стилістики англійської мови, дискурсивних студій у вищих навчальних закладах. Крім того, це дослідження може бути використано для подальшого вивчення проблем англомовного газетного дискурсу, а саме, композиційної структури газетного тексту, функціональних та лінгвокогнітивних аспектів конструювання подій у текстах англомовного газетного дискурсу.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та розв'язання конкретних завдань у роботі використано комплексну методику, в основу якої покладено когнітивно-дискурсивний підхід до предмету дослідження. Вона передбачає застосування наступних методів: суцільної вибірки з метою відбору текстів для подальшого аналізу; комунікативно-когнітивного аналізу для вивчення особливостей аргументативної репрезентації подій в сучасному британському газетному дискурсі; образ-схемного аналізу для пояснення і оновлення змістових складників аргументації; когнітивного мапування, щоб вказати на зміну як підґрунтя аргументації; компонентного та контекстуального аналізу для обґрунтування функцій аргументації; кількісного аналізу для визначення окремих відсоткових співвідношень між змістовими складниками аргументації.

Апробація результатів дипломної роботи магістра здійснена на одній студентській конференції: XVI міжнародній студентській Інтернет-конференції «МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі» (Вінниця, 4 грудня 2018 року).

Публікації. Основні положення та результати дипломної роботи магістра висвітлено в одних електронних тезах, розміщених на сайті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, за результатами XVI міжнародної студентської Інтернет-конференції «МОВА, ОСВІТА, КУЛЬТУРА: Інтеграційні тенденції в сучасному світі» (Вінниця, 4 грудня 2018 року).

Структура й обсяг дипломної роботи магістра. Магістерська робота, загальним обсягом 99 сторінок, складається із вступу, двох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основний зміст роботи. У вступі обґрунтовується вибір теми, описуються об'єкт та предмет дослідження, визначаються мета, завдання, методи дослідження, розкриваються новизна, теоретична та практична цінність роботи, зазначається структура та обсяг роботи.

У першому розділі – **“Комунікативно-когнітивні засади дослідження аргументації в сучасному британському газетному дискурсі”** – уточнюються терміни «аргументація» та «когнітивно-дискурсивна парадигма», підходи до дослідження аргументації, а також когнітивні механізми та операції, що застосовуються для пояснення аргументації в аспекті репрезентації подій.

У другому розділі – **“Аргументативна репрезентація подій в сучасному британському газетному дискурсі”** – досліджуються жанрові особливості структури аргументації в британському газетному дискурсі, визначаються і тлумачаться змістові складники аргументації за допомогою образ-схемного аналізу, визначаються і обґрунтовуються дискурсивні функції аргументації із застосуванням комунікативно-когнітивного аналізу.

У висновках узагальнюються результати дослідження та подаються підсумки виконаної роботи.

У списку використаних джерел подається наукова література, огляд та аналіз якої здійснено для формулювання теоретичних положень та підтвердження результатів дослідження.

У додатках подаються зразки газетного матеріалу, використаного для ілюстрування результатів дослідження.

ВИСНОВКИ

Теоретичним підґрунтям дослідження аргументації в сучасному британському газетному дискурсі виступає когнітивно-дискурсивна парадигма, яка створює нові можливості для дослідження дискурсивних одиниць та процесів. Дискурс виявляється активним учасником, який взаємодіє з дійсністю та конструює значення для неї. Аргументація здійснює соціальні трансформації, для яких визначальним є дискурс, мислення та ставлення мовних спільнот. Рішучий поворот до вивчення когнітивних аспектів структури і функціонування мови, який простежуємо у сучасному мовознавстві, виявився передусім у загостеній увазі до сукупності знань, які використовуються у процесах мовного функціонування.

Дискурс не є ізольованою текстовою чи діалогічною структурою. Це складне комунікативне явище, когнітивно-культурно-соціальний конструкт, з динамічно-контекстуальним підґрунтям. Англomовний газетний дискурс – це складна комунікативно-когнітивна подія, представлена сукупністю текстів, які сприймаються в реальному контексті, а тому конструюють і реконструюють дійсність, з якою взаємодіють учасники спілкування.

Основними складниками газетного дискурсу є заголовок і текст. Заголовок покладений в основу композиційної структури повідомлення і передає певну інформацію про події, які відбуваються у світі. Виконуючи композиційну (архітектонічну) роль, газетний заголовок полегшує прочитання газетної публікації, оскільки здатний до своєрідного членування тексту на певні структурні частини.

Однією з особливостей новинних текстів є поєднання в них елементів повідомлення і впливу. Хоча, головною функцією новин вважається передача інформації, проте ця передача рідко буває повністю нейтральною, тобто абсолютно вільною від елементів впливу на аудиторію. Аналітичний текст відзначається яскраво вираженим експресивним аналізом певної проблеми та всебічним і неупередженим авторським дослідженням якої-небудь ситуації.

Аргументацію визначаємо як когнітивно-риторичне дискурсивне утворення, яке забезпечує розуміння події у ході переконання та впливу на адресата.

Важливим є когнітивний аспект аргументації, яка породжується в процесі концептуалізації мовною особистістю дійсності і залежить від неї. Сучасним соціо-когнітивним прийомом дослідження структури аргументації є когнітивні мапи, які визначаються як графічні репрезентації мережі причинових відношень між переконаннями, які відображають сегмент індивідуальної чи колективної системи переконань. Механізмами реалізації аргументації є ментальні структури сенсомоторного походження образ-схеми, які визначають змістові складники аргументації.

Іншим когнітивним механізмом, якому підпорядковується аргументація, є ментальна операція фігура-фон. Ця операція забезпечує семантичну асиметрію синтаксичних структур. Відношення фігура-фон застосовуються для розкриття когнітивної суті аргументації, її ролі в упорядкуванні інформації та контролюванні уваги адресата.

Ще однією важливою ментальною операцією є перспектива, яка сигналізує про суб'єктивність аргументації, її представлення з певної точки зору, а саме учасників подій або основних учасників зовнішнього дискурсу: адресанта та адресата.

Запропоноване теоретичне підґрунтя дослідження аргументації передбачає його застосування на конкретному фактичному матеріалі, фрагментах британського газетного дискурсу.

Аргументація бере важливу участь в репрезентації подій сучасним британським газетним дискурсом. Творення реальних подій і їх трансформація в дискурс реалізується механізмом аргументації. Дискурсивна подія набуває аргументативної структури, що залежить від мети та жанру газетного тексту. Новинні тексти повідомляють про реальні події, які стверджуються в тезі заголовка, аргументуються в основних блоках і підсумовуються в прикінцевій тезі. В текстах новин структура аргументації націлена на доведення правдивості

та фактичності події, її дійсності, що вимагає підтвердження. При цьому теза може спростовуватися контртезою, щоб вказати на можливий позитивний розвиток події. Аргументи ґрунтуються переважно на образ-схемах ПОЗБАВЛЕННЯ МОЖЛИВОСТІ, ПЕРЕШКОДА та КІЛЬКІСНА ШКАЛА. Когнітивна мапа аргументації розгортається від причини до наслідку, а також від наслідку до причини, що дозволяє виявити суть проблеми.

Аналітичні газетні тексти розгортаються за аргументативною композиційно-змістовою схемою, оскільки вони репрезентують події підпорядковано до аргументації. Її структура спрямовується на переконання аудиторії в позиції автора та необхідності її прийняття, а також в існуванні проблеми та її бажаному вирішенні. Важливим є те, що когнітивні мапи демонструють важливість причинно-наслідкового зв'язку для концептуалізації коментарів. При цьому позиція автора або проблема є наслідком, спричиненим певними подіями в тому чи іншому контексті.

Крім структури газетна аргументація відрізняється власним змістом, який схематично можна представити в аспекті перцептивного, силового та емоційно-оцінного складника. Перцептивний складник аргументації по-різному представлений в новинах і аналітичних статтях. Новини націлюються на присутність або відсутність доказів того, що відбувається і застосовують для цього одиницю *evidence* в стандартних сполученнях і контекстах. Аналітичні статті, спрямовані на переконання і тому представляють перцептивний складник аргументації більш абстрактно і застосовують його для формулювання позиції автора.

Силовий змістовий сегмент аргументації представлений такими складниками як нездатність, перешкода, усунення перешкоди тощо. Аргументи, пов'язані з нездатністю до дії вказують на неефективність політичного курсу або нездатність суспільних інститутів гарантувати безпеку, а також некомпетентність учасників подій. З блокуванням діяльності пов'язані аргументи, відображені одиницями *not allow, bar, delay* тощо, які вказують на створення одними суспільними суб'єктами СОЦІАЛЬНОЇ ПЕРЕШКОДИ для

інших, і *illegal, not legal* тощо, які співвідносять вчинки суспільних суб'єктів з ціллю ПРАВОВОЇ ПЕРЕШКОДИ. В аналітичних текстах виокремлюються дві схеми взаємодії заперечних аргументів. Першу визначає послідовність аргументів від загального до часткового, другу – від часткового до загального.

Емоційно-оцінний складник аргументації є поширений і в новинах, і в аналітичних текстах і апелює до емоційної сфери учасників подій, що зазвичай є наслідком дій інших учасників подій. КІЛЬКІСНА ШКАЛА як обов'язковий елемент газетної аргументації вказує на причини дій учасників подій й аргументує тезу за допомогою чисел як переконливих доказів.

Володіючи структурою та змістом газетна аргументація реалізує такі дискурсивні функції як репрезентативна, композиційна, маніпулятивна та перспективна. Репрезентативна функція аргументації полягає у вербальному або невербальному представленні аргументів, які підтримують або спростовують. Новим і цікавим поглядом є залучення невербальних інструментів як-то фото до здійснення аргументації. Розрізняємо суб'єктні, локативні та змішані невербальні фото-аргументи. Суб'єктні невербальні фото-аргументи, які доводять тезу заголовка демонстрацією головного учасника події. Локативні невербальні фото-аргументи вказують на місце здійснення події і змушують читача вірити у достовірність інформації. Цей тип аргументів є супровідним, але значним засобом репрезентації події. Змішані невербальні фото-аргументи вказують на головних учасників події та місце їхньої діяльності, що унаочнює необхідність успішного розв'язання проблеми та спонукає читача до оцінки ситуації.

Включення одиниць з різним значенням у тексти новин визначає розгортання останніх за аргументативною схемами. За перцептивним або комунікативним різновидом досвіду, на якому ґрунтується теза заголовка, виокремлюємо відповідні варіанти аргументативної схеми. Для перцептивного варіанту аргументативної схеми характерно вживання заперечень, пов'язаних із досвідом сприйняття, що дозволяє наголосити на відсутності доказів для прийняття позиції, протилежної до представленої в тезі. Комунікативний

варіант аргументативної схеми відображає зміст тези в заголовку, вступі й блоці головної події запереченнями, які співвідносять учасників події з джерелом або ціллю КОМУНІКАТИВНОЇ ПЕРЕШКОДИ, підкреслюючи їхню силу або слабкість. Для відображення контраргументів із запереченнями на позначення сприйняття і комунікативної перешкоди взаємодіють заперечення зі значенням правової перешкоди.

В текстах новин і аналітики у ході аргументації здійснюється маніпулятивна функція. У новинах маніпуляція непрямо впливає на читача, оскільки прямо діє від одного учасника події до іншого. В аналітичних текстах маніпуляція діє директивно від редакції або журналіста до адресата, яким є очікуваний читач.

Аргументація різнобічно реалізується в газетному дискурсі та забезпечує перспективне висвітлення події: з позиції джерела або цілі, причини або наслідків. Також перспектива реалізується через внутрішню та зовнішню аргументацію.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И. В. Значение сильной позиции для интерпретации художественного текста. *Иностранные языки в школе* 1978. № 4. С. 23–31.
2. Арутюнова Н. Д. Типы языковых значений: Оценка. Событие. Факт. Москва : Наука, 1988. 341 с.
3. Арутюнова Н. Д. Язык и мир человека. Москва : Языки русской культуры, 1999. 896 с.
4. Асмус Н. Г. Лингвистические особенности виртуального коммуникативного пространства : дис. ... кандидата филол. наук : 10.02.19. Челябинск, 2005. 266 с.
5. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Академія, 2004. 344 с.
6. Белова А.Д. Лингвистические аспекты аргументации : монография. Киев : ИИА Астрей, 1997. 311с.
7. Бехта І.А. Сучасна парадигма лінгвістичних знань: поняття, сутність, інтерпретація. *Філологічні студії*. 2002. № 3. С. 66–73.
8. Бехта І. А. Ризоматичність англomовного дискурсу постмодернізму. *Культура народів Причорномор'я : науч. журнал*. 2003. № 37. С. 94–98.
9. Богуславская В. В. Моделирование текста: лингвосоциокультурная концепция. Анализ журналистских текстов. Москва : Издательство ЛКИ “Ленинградский кораблестроительный институт”, 2008. 280 с.
10. Вайшенберг З. Новинна журналістика / пер. з нім. за заг. ред. В. Ф. Іванова. Київ : Академія Української Преси, 2004. 262 с.
11. Василенко М. К. Аналітична проблемна стаття на сучасному етапі розвитку журналістики. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2006. Т. 23. С. 94–99.

12. Виноградов В. В. Основные вопросы синтаксиса предложения (на материале русского языка). *Избранные труды. Исследования по русской грамматике*. Москва : Наука, 1975. – С. 254–294.
13. Демьянков В. З. Семиотика событийности в СМИ. *Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования : учебное пособие*. Москва : Издательство Московского университета, 2004. – С. 68–83.
14. Дяконидзе И. К. Newspaper headlines as hypertexts: the problems of interpretation. *Гипертекст как объект лингвистического исследования: материалы Всероссийской научно-практической конференции с международным участием*. Самара, 2010. С. 32–35.
15. Добросклонская Т. Г. Что такое медиалингвистика? *Вестник Московского университета. Серия 19*. 2004. № 2. С. 9–17.
16. Добросклонская Т. Г. Медиалингвистика: системный подход к изучению языка СМИ. Москва : Наука, 2008. 203 с.
17. Дускаева Л. Р. Принципы типологии газетных речевых жанров / Л. Р. Дускаева ; сост. Г. Я. Солганик // *Язык современной публицистики : сб. науч. статей*. – М. : Флинта, Наука, 2005. – С. 115-143.
18. Ким М. Н. Технология создания журналистского произведения. СПб. : Издательство Михайлова В. А., 2001. 226 с.
19. Ким М. Н. Новостная журналистика. СПб. : Издательство Михайлова В. А., 2005. 349 с.
20. Коваленко А. М. Заголовок англоязычного журнального микротекст-повідомлення: структура, семантика, прагматика : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Київ, 2002. 19 с.
21. Коваль Н.Є. Стратегії аргументативного дискурсу (на матеріалі законодавчих текстів). *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Сер. Філологія. Педагогіка. Психологія*. 2010. Вип. 21. С. 39–45.
22. Казакова Т. Роль неориторики та когнітивістики у вивченні поетики пражурналістського тексту. *Стиль і текст*. 2005. Вип. 6. С. 44-49

23. Коломієць Н. В. Дискурс інтернету як різновид дискурсу. *Мовні і концептуальні картини світу* : зб. наук. праць. 2001. №5. С. 93-98.
24. Коломієць Н. В. Лінгвістичні особливості організації гіпертексту інтернет-новин (на матеріалі англійської мови) : дис ... кандидата філол. наук : 10.02.04. Київ, 2004. 220 с.
25. Комова М. В. Принципи співвідношення фактів та інтерпретацій у засобах масової інформації. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. 250 с.
26. Корольова А.В. Полідисциплінарний неофункціоналізм сучасної лінгвістики: витоки, традиції, перспективи розвитку. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2015. Сер. 9. Вип. 13. С. 122–127.
27. Кравченко А. В. Язык и восприятие: Когнитивные аспекты языковой категоризации. Иркутск : Изд-во Иркутск. ун-та, 1996. 160 с.
28. Кришталюк Г. А. Заперечення в англомовному дискурсі: лінгвокогнітивний аспект : монографія. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 184 с.
29. Кришталюк Г. Анонсування подій у сучасному британському газетному дискурсі: комунікативно-когнітивний аспект. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Сер. Філологія (мовознавство)*. 2016. Вип. 23. С. 119–124.
30. Кришталюк Г. А. Друкований та електронний британський гіпертекст: зіставне комунікативно-когнітивне дослідження. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Сер. Філологічні науки*. 2017. Вип. 45. С. 279–283.
31. Кришталюк Г.А. Заперечення й аргументація: конструювання подій у сучасному англомовному газетному дискурсі. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія*. 2018. Вип. 34. С. 27–30.
32. Кубрякова Е.С. Язык и знание: На пути получения знаний о языке: части речи с когнитивной точки зрения. Роль языка в познании мира. Москва : Языки славянской культуры, 2004. 560 с.

33. Кун Д. Основы психологии. Все тайны поведения человека. СПб. : Прайм-Еврознак, 2005. 720 с.
34. Кусько К.Я. Процеси мовно-текстової конструкції і деструкції (на матеріалі німецькомовних творів Петера Гандке та Юнгера Бекера). *Одиниці та категорії сучасної лінгвістики* / відп. ред. О.Л. Бессонова. Донецьк, 2007. С. 454–462.
35. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця : Нова Книга, 2004. 272 с.
36. Лойша М.М. Стратегии аргументации в американском научно-гуманитарном дискурсе : автореф. дисс. на соискание науч. степени канд. філол. наук : 10.02.04. Минск, 2005. 18 с.
37. Лотман Ю. М. Структура художественного текста. *Об искусстве*. СПб. : «Искусство – СПб», 1998. С. 14 – 285.
38. Максютова О. М. Языковая реализация прагматической установки в британской прессе (на материале заголовка как компонента газетного текста) : автореф. дис. на соискание уч. степени канд. філол. наук : 10.02.04. Москва, 1984. 25 с.
39. Мелик-Гайказян И. В. Информационные процессы и реальность. Москва : Наука, 1997. 129 с.
40. Никульшина Т. Н. Информационная стратегия в побудительном дискурсе (на материале английского языка) : дисс. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Київ, 1998. 190 с.
41. Олянич А. В. Презентационная теория дискурса. Москва : Гнозис, 2007. 407 с.
42. Папина А. Ф. Текст: его единицы и глобальные категории. Москва : Едиториал УРСС, 2002. 368 с.
43. Петрова Н.В. Текст и дискурс. *Вопросы языкознания*. 2003. №6. С. 121–131.
44. Пірог І.І. Аргументація у світлі когнітивних операцій (на матеріалі німецького аргументативного дискурсу). *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна : Серія Романо-германська філологія*.

Методика викладання іноземних мов. 2015. № 1155. Вип. 80. С. 475–2. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIPG_2015_1155_80_10.

45. Полюжин М. М. Про теоретичні засади когнітивного підходу до дискурсивного аналізу. *Studia Germanica at Romanica: Іноземні мови. Зарубіжна література. Методика викладання.* 2004. № 3, т.1. С. 32–40.
46. Полюжин М. Когнітивний підхід до вивчення дискурсу. *Іноземна філологія.* 2008. Вип. 120. С. 90–98.
47. Попов А. С. Синтаксическая структура газетных заглавий и их развитие. *Развитие синтаксиса современного русского языка.* Москва, 1966. С. 95–166.
48. Потапенко С. І. Мовна особистість у просторі медійного дискурсу (досвід лінгвокогнітивного аналізу): монографія. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2004. 360 с.
49. Потапенко С. И. Ориентационное пространство современного англоязычного медиа-дискурса (опыт лингвокогнитивного анализа): автореф. дис. на соискание уч. степени доктора филол. наук: 10.02.04. Київ, 2008. 38 с.
50. Потапенко С. І. Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти: монографія. Ніжин: Видавництво НДУ імені Миколи Гоголя, 2009. 391 с.
51. Потапова Р. К. Новые информационные технологии и лингвистика: учеб. пособие. Москва: Едиториал УРСС, 2005. 368 с.
52. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на матеріалах сучасної газетної публіцистики): монографія. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2002. 392 с.
53. Скоробогатько В. Вся газета – как первая полоса. *Журналист.* 2004. № 5. С. 82-84.
54. Славкин В. В. Заголовок в современном газетном тексте. *Журналистика и культура русской речи.* 2002. № 1. С. 40–49.
55. Тertyчный А. А. Жанры периодической печати. Москва: Аспект Пресс, 2000. 312 с.
56. Тураева З. Я. Лингвистика текста. Москва: Просвещение, 1986. 127 с.

57. Черных А. Мир современных медиа. Москва : Издательский дом “Территория будущего”, 2007. 312 с.
58. Чернявская В. Е. От анализа текста к анализу дискурса. *Текст и дискурс : традиционный и когнитивно-функциональный аспекты исследования* / под ред. Л.А. Манерко. Рязань, 2002. С. 230–232.
59. Чічановський А. А. Новина в журналістиці. Київ : Грамота, 2003. 48 с.
60. Шабес В. Я. Событие и текст. Москва : “Высшая школа”, 1989. 176 с.
61. Шамелашвили М. А. Функционально-стилистические и лексикограмматические особенности газетных заголовков (на материале прессы Великобритании и США) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.04. Москва, 1982. 194 с.
62. Шевякова В. Е. Современный английский язык. Москва : Наука, 1980. 381 с.
63. Шкляр В.І. Поетика журналістського тексту. *Стиль і текст*. 2000. Вип. 1. С. 50–53.
64. Шмид В. Нарратология. Москва : Языки славянской культуры, 2003. 312 с.
65. Badio J. Construal and Linguistic Coding of Narrative Events. Lodz : Wydawnictwo Uniwersytetu Lodzkiego, 2014. 244 p.
66. Bednarek M. Construing the world: conceptual metaphors and event-construal in news stories. URL : metaphoric.de/09/2005_bednarek.pdf.
67. Bell A. The language of news media. Oxford UK, Cambridge MA : Basil Blackwell Ltd., 1991. 277 p.
68. Bohnemeyer J., Enfield N.J., Essegbey J., Kita S. The segmentation of causal chains. *Event Representation in Language and Cognition* / (eds.) Bohnemeyer J. and E. Pederson. New York : Cambridge University Press, 2011. P. 43–67.
69. Clauser T. C. Domains and image schemas. *Cognitive Linguistics*. 1999. Vol. 10, № 1. P. 1–31.
70. Cristofaro S. Assymmetric events, subordination, and grammatical categories. *Asymmetric Events* / ed. B. Lewandowska-Tomaszczyk. Amsterdam : John Benjamins. 2008. P. 151–172.

71. Dijk van T. News schemata / T. van Dijk // *Studying Writing. Linguistic Approaches*. C. Cooper and S. Greenbaum. – Beverly Hills : Sage, 1986. – P. 155–186.
72. Eemeren F.H. van. Argumentation. *Discourse as structure and process. Discourse studies. A multidisciplinary introduction*. London, 1998. Vol. 1. P. 230-257.
73. Eemeren F.H. van, Grootendorst R., A Systemic Theory of Argumentation. The pragma-dialectical approach. Cambridge, 2004. 217 p.
74. Evans V. Cognitive Linguistics. An Introduction. Edinburgh : Edinburgh University Press. 2006. 830 p.
75. Fairclough N. Media Discourse. London, 1995. 211 p.
76. Fairclough N. The Contribution of Discourse Analysis to Research on Social Change. *Discourse and Contemporary Social Change* / eds. Fairclough N., Cortese G., Ardizzone P. Bern, 2007. P. 25–49.
77. Fiorin J.L. Argumentation and Discourse. *Bakhtiniana: Revista de Estudos do Discurso*. 2014. Vol. 9, № 1. URL: <http://dx.doi.org/10.1590/S2176-4573201400100005> (дата звернення 15.11.2018)
78. Fowler R. Language in the News. Discourse and Ideology in the Press. – London; New York : Routledge, 1991. 254 p.
79. Fujita K., Henderson M. D., Eng J., Trope Y., Liberman N. Spatial distance and mental construal of social events. *Psychological Science*. 2006. Vol. 17, № 4. P. 278–282.
80. Gärdenfors P. Conceptual Spaces as a Basis for Cognitive Semantics. *Philosophy and Cognitive Science*. 1996. P. 159–180. URL : <http://ii.fmph.uniba.sk/-takac/zdroe/gard2.pdf>.
81. Geeraerts D., Cuyckens H. Introducing Cognitive Linguistics. *The Oxford Handbook of Cognitive Linguistics* /eds. D. Geeraerts, H. Cuyckens. Oxford, 2007. P. 3–24.
82. Gibbs R. W. Colston H.-L. The Cognitive psychological reality of image schemas and their transformations. *Cognitive linguistics : basic readings* / ed. by D. Geeraerts. Berlin ; New York : Mouton de Gruyter, 2006. P. 239–268.

83. Guillem S. M. Argumentation, metadiscourse and social cognition : organizing knowledge in political communication. *Discourse and Society*. 2009. Vol. 20. № 6. P. 727–746.
84. Hampe B. When down is not bad and up not good enough: A usage-based assessment of the plus-minus parameter in image schema theory. *Cognitive Linguistics*. 2005. Vol. 16, № 1. P. 81–112.
85. Herskovits A. Language and spatial cognition: An interdisciplinary study of the prepositions in English. Cambridge : Cambridge University Press, 1986. 366 p.
86. Jespersen O. A modern English Grammar on Historical principles. London : Higher School Publishing House, 1961. P. 87–125.
87. Johnson M. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason. Chicago ; London : The Univ. of Chicago Press, 1987. 233 p.
88. Johnson M., Lakoff G. Why cognitive linguistics requires embodied realism. *Cognitive Linguistics*. 2002. Vol. 13, № 3. P. 245–263.
89. Johnson M. The philosophical significance of image schemas. *From Perception to Meaning: Image Schemas in Cognitive Linguistics*. Berlin : Mouton de Gruyter, 2005. P. 15–33.
90. Johnson M., Rohrer T. We are live creatures: Embodiment, American Pragmatism and cognitive organism. *Body, Language and Mind*. Berlin : Mouton de Gruyter, 2007. Vol. 1. : Embodiment. P. 17–54.
91. Katz A. N. Figurative Language and Figurative Thought: A Review. *Figurative Language and Thought* / eds. Katz A. N., Cacciari C., Gibbs R. W. N.Y. ; Oxford : Oxford University Press, 1998. P. 3–43.
92. Kitis E., Milapides M. Read it and believe it: How metaphor constructs ideology in news discourse. A case study. *Journal of Pragmatics*. 1997. Vol. 28, № 5. P. 557–590.
93. Kjeldsen Jens E. Visual Argumentation in Scandinavian Political Advertising : A Cognitive, Contextual and Reception Oriented Approach. *Argumentation and Advocacy*. 2007, Vol. 43. P.124–132.

94. Kryshaliuk A. Embodied Representation of Events in Modern English Newspaper Discourse. *Events and Narratives in Language*. 2017. Vol. 52 : Lodz Studies in Language / ed. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk and Lukasz Bogucki. Frankfurt am Main : Peter Lang, 2016. P. 189–204.
95. Langacker R. W. Cognitive Grammar. A Basic Introduction. New York : Oxford Univ. Press, 2008. 562 p.
96. Lewandowska-Tomaszczyk B. Asymmetries in Time-Creating Event Markers in a Contrastive Perspective. *Events and Narratives in Language*. Vol. 52 : Lodz Studies in Language / eds. Barbara Lewandowska-Tomaszczyk and Lukasz Bogucki. Frankfurt am Main : Peter Lang, 2016. P. 97–113.
97. Peldszus A., Stede M. From Argument Diagrams to Argumentation Mining in Texts: A Survey. *International Journal of Cognitive Informatics and Natural Intelligence*. 2013. Vol.7. № 1. P. 1-31
98. Potapenko S.I. Introducing Cognitive Linguistics : manual for students. Nizhyn : Nizhyn University Publishing House, 2013. 136 p.
99. Pulling Newspapers Apart. Analysing Print Journalism / ed. Bob Franklin. London and New York : Routledge, 2008. 304 p.
100. Radden G., Dirven R. Cognitive English Grammar. Amsterdam and Philadelphia : John Benjamins, 2007. 376 p.
101. Talbot M. Media Discourse. Representation and Interaction. Edinburgh : Edinburgh University Press, 2007. 198 p.
102. Talmy L. The Relation of Grammar to Cognition. *Topics in Cognitive Linguistics*. Amsterdam : Benjamins, 1988. P. 165–205.
103. Talmy L. Figure and ground in complex sentences. *Greenberg Universals of human language*. Stanford : SUP, 1978. Vol. 4. P. 625–649.
104. Verfaillie K., Daems A. The Priority of the agent in visual event perception: on the cognitive basis of grammatical agent-patient asymmetries. *Cognitive Linguistics*. 1996. Vol. 7, № 2. P. 131–147.
105. Wortham S., Reyes A. Discourse Analysis beyond the Speech Event. London and New York : Routledge, 2015. 196 p.

106. Zeev Maoz, Anat Shaer The Cognitive Structure of Peace and War Argumentation: Israeli Prime Minisres versus the Knesset. *Political Pshyhology*. 1987. Vol. 8, № 4. P. 575–604.